

Mezőgazdasági őstermelésből (kistermelésből) származó jövedelem (veszteség) kiszámítása (0453-08-as lap kitöltése)

Tisztelt Őstermelő!

Ez a lap szolgál a mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem (veszteség) kiszámítására.

Az őstermelői, vagy közös őstermelői igazolvánnyal rendelkező magánszemélyek az őstermelőkre vonatkozó szabályok alapulvételével kötelesek az állami adóhatóság felé adókötelezettségüket teljesíteni.

Az adóév utolsó napján a termőföldről szóló törvény szerinti családi gazdálkodónak és a családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő családtagjainak a személyi jövedelemadó törvény szerinti őstermelői tevékenységük tekintetében ugyancsak az őstermelőkre vonatkozó szabályok szerint kell teljesíteniük az adókötelezettségüket.

Az adókötelezettség teljesítésének része az adózási és a jövedelemszámítási módra vonatkozó nyilatkozattétel is. Az adózási és jövedelemszámítási módra való nyilatkozatokat a 0453-07-es bevallási lapon lehet megtenni.

Amennyiben munkáltatói adóelszámolást vagy adóhatósági adómegállapítást kér, akkor ezeket a nyilatkozatokat a munkáltatójának, illetve az adóhatóságnak adott nyilatkozatában teheti meg.

A tételes költségelszámolást választó mezőgazdasági kistermelő a törvényben meghatározott feltételek megléte esetén ennek a bevallási lapnak a kitöltése helyett egyszerűsített bevallási nyilatkozatot tehet. Ezt a nyilatkozatot a 0453-07-es bevallási lap III. pontjának 213. sorában lehet megtenni. Aki egyszerűsített bevallási nyilatkozatot tesz a 0453-07-es bevallási lap 213. sorában, annak a 0453-04-es bevallási lapot is ki kell töltenie, mert a nyilatkozatot tevő kistermelőnek egészségügyi hozzájárulást is kell fizetnie. Az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettséggel kapcsolatos tudnivalók a 0453-04-es bevallási lap kitöltési útmutatójából – a 175. sorhoz fűzött magyarázataból – ismerhetők meg.

Ha az éves adóját a munkáltatója számolja el, és az őstermelésből származó bevételéről egyszerűsített bevallási nyilatkozatot tesz, akkor ezt a nyilatkozatát a munkáltatójának adja át. Ilyen esetben az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettségét a munkáltatója állapítja meg.

Az adóhatósági adómegállapítást kérő nyilatkozatnak része az egyszerűsített bevallási nyilatkozat is. Így ha Ön adóhatósági adómegállapítást kér, akkor az egyszerűsített bevallási nyilatkozata miatt a 0453-07-es lapot nem kell külön beküldenie. Ilyen esetben az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettségét is az adóhatóság állapítja meg.

E bevallási lappal együtt a 0407-es bevallást is ki kell töltenie, amennyiben az abban felsorolt adók bármelyikének fizetésére kötelezett. Ha a 0407-es bevallásban felsorolt adónemek tekintetében nincs kötelezettsége, akkor a 0407-es bevallást nem kell kitöltenie, de erről nyilatkoznia kell a 0453-07-es bevallási lap VI. pontjánál a 216. sorban. (Ha a munkáltatójával számol el vagy adóhatósági adómegállapítást kér, akkor a munkáltatójának, illetve az adóhatóságnak átadott nyilatkozatán teheti meg ezt a nyilatkozatát is.)

A 0407-es bevallást – amelynek a benyújtási határideje 2005. február 15-e – mindenképpen ki kell töltenie akkor, ha alkalmazottat is foglalkoztat.

Az átalányadózás választásával kapcsolatos nyilatkozat a 2005. évre

Az átalányadózás szabályai szerint csak a mezőgazdasági kistermelő adózhat.

A 2005. évben az az őstermelő tekinthető mezőgazdasági kistermelőnek, akinek az őstermelői tevékenységből származó bevétele nem haladja meg a 7 millió forintot az adóévben. (2005. évben mezőgazdasági őstermelőnek minősül a regisztrált mezőgazdasági termelő magánszemély is!)

Az átalányadó alapjául szolgáló jövedelem után 2005. évben az adó táblában meghatározott jövedelemsávokhoz tartozó adókulcsokkal kiszámított adót kell fizetni.

Ha a 2004. évben nem az átalányadózás szabályai szerint adózott, de a 2005. évre ezt az adózási módot kívánja választani, akkor erről is kell nyilatkoznia. Az átalányadózás választásával kapcsolatos nyilatkozatát a 0453-07 bevallási lap I. pontjánál a 211. sorban teheti meg. Ha munkáltatói adóelszámolást vagy adóhatósági adómegállapítást kér, akkor ezt a nyilatkozatát is a munkáltatójának, illetve az adóhatóságnak adott nyilatkozatában teheti meg.

Az előző nyilatkozattételi szabályok vonatkoznak a közös őstermelői igazolványt kiváltókra, valamint a családi gazdaság tagjaira is.

Ha a bevallás benyújtására nem kötelezett [jellemzően ez akkor fordul elő, ha az őstermelésből származó bevétele nem éri el a 600 000 forintot és más adóköteles jövedelme sincs (pl. nyugdíjas)], akkor átalányadózási szándékát a 2005. évre levélben jelezze a lakóhelye szerinti adóhivatalnál 2005. május 20-áig.

Ez a határidő az átalányadózás választása szempontjából jogvesztő, ha ezt elmulasztja, később már nem tehet érvényes nyilatkozatot a 2005. évi átalányadózásra.

Ha Ön a 2004. évre az átalányadózást választotta és ezt az adózási módot a 2005. évre vonatkozóan is fenntartja, akkor a 2004. évről szóló adóbevallásában az átalányadózás 2005. évre szóló választásáról nem kell újból nyilatkoznia, mert ez a választása visszavonásig érvényes.

Amennyiben a 2004. évre az átalányadózást választotta, de a 2005. évre ezt az adózási módot nem kívánja fenntartani, akkor a 0453-07 bevallási lap II. pontjánál a 212. sorban kell erről nyilatkoznia.

A bevallás főlapján a megfelelő kódmezőben ne felejtse el jelölni azt, ha a bevallásához a 0453-07-es bevallási lapot csatolta.

A 0453-as bevallás főlapjához írt kitöltési útmutató általános tudnivalói (a bevallás benyújtására vonatkozó határidő, az adófizetés módja és határideje, a képviselőlet stb.) Önre is vonatkoznak.

Az azonosító adatait a 0453-08-A lapon is ki kell töltenie. A 0453-08-B lapra viszont csak akkor kell az azonosító adatait beírnia, ha nem az adóhatóság által nyomdai úton előállított nyomtatványt, hanem az internetről lekért nyomtatványt használja.

A nyomtatványnak csak a fehéren hagyott részeit töltsse ki tintával (golyóstollal), nyomtatott betűkkel vagy írógéppel.

Mielőtt a 0453-08-as lapot kitölti, gondosan olvassa át az általános tudnivalókat.

Az útmutatóban leírtak nemcsak az egyes sorok kitöltésében segítik Önt, hanem az őstermelők adózásával kapcsolatos legfontosabb szabályokat is ismertetik. A kitöltési útmutató a törvény alapján készült, de minden tekintetben nem pótolhatja azt.

Általános tudnivalók

Mezőgazdasági őstermelőnek az a 16. életévét betöltött, nem egyéni vállalkozó magánszemély tekinthető, aki saját gazdaságban a személyi jövedelemadó törvényben felsorolt mezőgazdasági termékeket állít elő, illetve tevékenységeket folytat és ennek igazolására őstermelői igazolvánnyal rendelkezik.

Mezőgazdasági kistermelőnek azt a mezőgazdasági őstermelőt kell tekinteni, akinek a mezőgazdasági őstermelői tevékenységből elért bevétele az adóévben a 6 millió forintot nem haladja meg. Őstermelői tevékenysége tekintetében mezőgazdasági kistermelőnek minősül az a magánszemély is, aki az adóév utolsó napján a termőföldről szóló törvény szerinti családi gazdálkodónak minősül, valamint e magánszemélynek a családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő családtagja is, amennyiben az adóévben megszerzett őstermelői tevékenységből származó bevételüknek az összege személyenként nem több 6 millió forintnál.

Az **őstermelői igazolvány** az őstermelői tevékenységből származó bevételek nyilvántartására alkalmas, hitelesített, az erről szóló kormányrendelet által előírt eljárási rendben kiadott, illetve érvényesített igazolvány. Az őstermelői igazolvány az adóévre kiadott értékesítési betétlappal együtt érvényes.

Ha a tevékenységét 2004. január elsejét megelőzően kezdte meg, akkor az értékesítési betétlapot a 2004. évre érvényesíttetnie kellett.

Amennyiben az értékesítési betétlap érvényesítését 2004. március 20-át követően kérte, akkor a 2004. évben csak ettől a naptól (az értékesítési betétlap érvényesítésének a napjától) tekinthető Ön őstermelőnek. Ez utóbbi esetben a betétlap érvényesítése előtt, de az adóévben érkezett (kézhez vett) bevétele és felmerült költsége nem tekinthető az őstermelői tevékenységgel összefüggésben kapott bevételnek és költségnek. Ez a bevétel az összevont adóalapba tartozó egyéb önálló tevékenységből származó bevételnek minősül, amelyet a 0453-as bevallás 12. sorába kell beírnia.

A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint mezőgazdasági őstermelői tevékenységnek minősül:

- a saját gazdaságban történő növénytermelés, ültetvénytelepítés, állattenyésztés, továbbá termékfeldolgozás is, ha az a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik;
- a saját gazdaságban egyes mezőgazdasági termékek jogszabályba nem ütköző gyűjtése,

- a saját tulajdonú földterületen végzett erdőgazdálkodás,

feltéve, hogy az előállított termék vagy a végzett tevékenység a személyi jövedelemadó törvény 6. számú mellékletének II. pontjában felsorolt mezőgazdasági őstermelői termékek és tevékenységek körébe tartozik.

Saját gazdaság alatt a termelést ténylegesen végző magánszemély rendelkezési jogosultságát kell érteni az eszközei (ideértve a bérelt eszközöket is), a termelés szervezése és a termelés eredményének felhasználása felett.

A saját gazdaság fogalmába beletartozik a vetőmagbértermelés, a bérnevelés, a bérhizlalás és a kihelyezett állat tartása is, függetlenül attól, hogy a termelés eredményének felhasználása felett ebben az esetben nem az őstermelő rendelkezik.

A mezőgazdasági termékek gyűjtése esetén saját gazdaság alatt a terület felett rendelkezési jogot gyakorlóknak legalább a szóbeli hozzájárulását és a gyűjtést folytató magánszemélynek a gyűjtés eredményének felhasználása feletti rendelkezési jogosultságát kell érteni.

(Az éti csiga természetvédelmi oltalom alatt álló állatfaj, de a természetvédelemről szóló 1996. évi LIII. törvény szerint engedélyhez kötöten gyűjthető. Mindezek alapján, ha az éti csiga gyűjtése az erre vonatkozó engedély alapján történik, akkor az mezőgazdasági őstermelői tevékenységnek minősül.)

Az egyéni erdőgazdálkodói tevékenység akkor minősül őstermelői tevékenységnek, ha a magánszemély a saját tulajdonában lévő és az erdészeti hatóság által önálló erdőgazdálkodásra alkalmasnak minősített erdőterületen maga gazdálkodik. Ilyen esetben az őstermelői igazolvány kiváltása mellett az erdőgazdálkodási tevékenységből és e tevékenység termékeiből származó bevétel őstermelésből származó bevételnek számít.

Az erdőbirtokossági társulatokban lévő erdőtulajdonosok esetén a haszonvételből származó bevételt az őstermelői igazolvány kiváltása mellett akkor lehet az erdő tulajdonosánál mezőgazdasági őstermelésből származó bevételként figyelembe venni, ha a szóban forgó haszonvételt a társulat alapszabálya nem a társulat, hanem az erdőtulajdonos jogai között sorolja fel. Ebben az esetben őstermelői bevételként és költségként számolható el – az erdőgazdálkodó által kiállított bizonylatok alapján – az erdőgazdálkodótól kapott és az erdőgazdálkodónak fizetett összeg.

Figyelem!

Akik az erdőterület megszerzésekor az árverésen kárpótlási jeggyel azonos módon mezőgazdasági utalványt is felhasználtak, nem választhatják az őstermelőkre vonatkozó adózási formát, kötelesek – a kárpótlásról szóló 1991. évi XXV. törvény 24. §-a értelmében – az erdőterület megvásárlásától, vagy kimérésétől, illetőleg birtokbavételi lehetőségétől számított öt évig egyéni vállalkozóként gazdálkodni.

A saját gazdaságban előállított virágok és dísnövények értékesítéséből származó bevételt akkor lehet őstermelői tevékenységből származó bevételként figyelembe venni, ha az az évi 250 ezer forintot nem haladja meg. Amennyiben ennél több bevétele volt a virágok, dísnövények eladásából az adóévben, akkor erre a bevételére egyáltalán nem alkalmazhatja az őstermelőkre vonatkozó adózási szabályokat. Ezt a bevételét (és az ebből származó jövedelmét) a 0453-as bevallás 12. sorában kell feltüntetnie. (Olvassa el a 0453-as bevallás 12. sorához fűzött magyarázatot is.)

A **karácsonyfa** értékesítéséből származó bevételre az előzőekben ismertetett szabály nem vonatkozik.

A **saját gazdaságban termelt szőlőből, saját gazdaságban készített szőlőmust, sűrített szőlőmust, szőlőbor értékesítéséből származó bevétel** akkor számít az őstermelői tevékenység bevételének, ha ezeket a termékeket az adott évben kizárólag kifizetőnek és/vagy termelői borkimérésben végső fogyasztó részére 2 literet meghaladó kiszerezésben értékesítette, és az ebből származó bevétele az adóévben a 4 millió forintot nem haladta meg.

Az előzőekben meghatározott feltételek teljesülése esetén sem tekinthető őstermelői bevételnek a 23042999 vtsz. alá tartozó, 22 térfogatszázalékot meghaladó alkoholtartalmú szőlőbor értékesítéséből származó bevétel. (Az ilyen besorolású szőlőbor a személyi jövedelemadó törvény 6. számú melléklete szerint nem tartozik a mezőgazdasági termékek körébe.)

Ha a saját termelői borkimérésében bármely más terméket is értékesít (pl. nem saját előállítású őstermelői terméket, borosüveget stb.) és/vagy szolgáltatást is nyújt (pl. étkezést biztosít), akkor ez utóbbi bevételeit sem tekintheti őstermelésből származó bevételnek. Ezek a bevételek önálló tevékenységből (vagy egyéni vállalkozásból) származó bevételnek minősülnek. Ennek megfelelően az ilyen bevételeit a 0453-as bevallás 12. sorában, illetve az egyéni vállalkozóknak készült 0453-09-es bevallás 261. sorában tüntesse fel. (Olvassa el az e sorokhoz tartozó magyarázatokat is).

Az őstermelői tevékenységből és más (önálló, egyéni vállalkozói) tevékenységből származó bevételek érdekében felmerült költségeket tevékenységenként külön-külön kell nyilvántartani.

Mezőgazdasági termékek és tevékenységek köre a 2004. évben

A) Állat, állati termék

Sor-szám	Megnevezés	Vámtarifaszám
1.	Élő állat (ideértve a méhcsaládot, a méh-anyát, a méhbábot, a méhrajt is) kivéve: a sportló, a versenyló, a kutya, a macska, a laboratóriumi állat, a vírus- és szérum-állat, a dísz- és állatkerti állat, a vadon élő, a vadsparkban és a vadaskertben élő fajdok, a természetvédelmi oltalom alatt álló, gyűjtési tilalom alá eső állatfajok	0101-0106-ból, 0301-ből, 0306-ból, 0307-ből
2.	Tej és tejjari termék	0401-0406
3.	Madártojás héjában kivéve: a gyógyászati tenyésztőtojás, a vadon élő madár tojása	0407
4.	Természetes méz (ideértve a lépes-, a termelői és az egyéb természetes mézet is)	0409
5.	Állati eredetű termék: nyers állati szőr nem textilipari célra, nyers toll legfeljebb tisztítva, nyers gyapjú, nyers finom vagy durva állati szőr	0502-0503, a 0505-ből, az 5101-ből, 5102
6.	Nyers méhviasz és feldolgozási maradék termék	152190 91 00-ből 152200 99 00-ből
7.	Propolisz (méhszurok), továbbá	130190 90 99-ből

méhempő	0410-ből
nyers virágor	121299 80 00-ből
méhméreg	300190 99 00-ből
máshova nem sorolt méhészeti termék	210690 98 99-ből

B) Növény, növényi termék

8.	Élőnövény kivéve: a hínár, az alga	a 0601-ből, a 0602-ből
9.	Díszítés vagy csokorkészítés céljára szolgáló vágott virág, bimbó, lombzat, ág és más növényi rész kivéve: a moha, a zuzmó, a túlevelű ág	0603, a 0604-ből
10.	Zöldségfélék, étkezésre alkalmas gyökerek és gumók frissen, hűtve, fagyaszttva, ideiglenesen tartósítva vagy szárítva, továbbá tisztított, koptatott, hámozott, darabolt, csumázott zöldség, burgonya	0701-0714
11.	Gyümölcs és dió, valamint citrus- és dinnyefélék héja étkezésre alkalmas állapotban, frissen, hűtve, fagyaszttva, ideiglenesen tartósítva vagy szárítva, továbbá tisztított, hámozott, negyedelt, felezett gyümölcs	0801-0814
12.	Fűszernövények és fűszerek: fűszerpaprika borókabogyó sáfrány kakukkfű ánizsmag köménymag kapormag egyéb hazai fűszernövények	0904 20-ből 0909 50-ből 0910 20 0910 40-ből 0909 1000 0909 30 0910 99-ből 0709 90-ből, 121190-ből
13.	Gabonafélék szemtermése, búza, kétszeres rozs, árpa, zab, kukorica, rizs, cirokmag, hajdina, köles, kanárimag, triticale és más hibrid kivéve: a malomiparban megmunkáltakat	1001-1005, 100610, 1007-1008
14.	Olajos magvak és olajtartalmú gyümölcsök: szójabab, földimogyoró, lenmag, repce, napraforgó, ricinus, mustármag, sáfránymag, mákszem, kendermag	1201-1207
15.	Vetőmag, gyümölcs vagy spóra vetési célra	1209
16.	Ipari növények: – komlótozob és lupulin, – növény és növényrész, ha az illatszert-, gyógyszer-, növényvédőszer- és hasonló iparban alapanyaga (angelikagyökér és -mag, anyarozs, bazsalikom, birsmag, bojtortján, borágófű, csillagvirág-hagyma, diólevél, fehér és fekete üröm, fekete bodza, fenyőgyűg, galangagyökér, gyermekláncfű, gyűszűvirág, hársfavirág és -levél, hunyor, imola, izsóp, kamillavirág, kökörcsin, macskagyökér, mákgubó, maszlag, menta, morzsika, nadragulya, nőszirm, orvosi pemetetű, ökörfark-kóró, papsajt, rozmaring, rózsaszirm, rutalevél, sártök, szagos müge, szárcsagyökér, tárnics, útifű, vadmajoranna, vasfű, veronikafű, vidrafű, zsálya stb.), hazai gyógynövények – szentjánoskenyér, cukorrépa, cukornád, barack- és szilvماغ, pörköletlen cikóriagyökér – gabonaszalma és -pelyva – takarmánynövény: karórépa, marharépa, takarmányrépa, takarmánygyökér, széna, lucerna, lóhere, baltacim, takarmánykáposzta, csillagfűrt, bükköny	1210 1211-ből
17.	Növényi eredetű nyersanyag fonásra, illetve seprű vagy ecset készítésére: nád, sás, fűzfavessző	1401, 1403

18. Feldolgozott (véglegesen tartósított vagy konzervált, illetve közvetlenül fogyasztható) zöldség, gyümölcs és díó	2001-2009	elismert és igazoltan felmerült kiadások tételes elszámolásával kell a bevételéből a jövedelmét megállapítania.
19. Szőlőbor 2 liter meghaladó kiszérésben kivéve a 22042999	220429-ből	
20. Szőlőmust	2204 30	
21. Állatok etetésére szolgáló növényi eredetű termék: makk, vadgesztenye, kukoricacsutka, -szár, -csuhé, -levél, répafej, zöldségfélék héja, gyümölcshulladék stb.	2308 00 40, 2308 00 90-ből	
22. Nyers dohány, szárítva is, de nem pácolva vagy fermentálva, dohányhulladék	2401-ből	
23. Szerves trágya	3101	
24. Szőlővenyige	4401-ből	
25. Fából kizárólag hasítással készített karó, cölöp, cövek, pózna, bot stb.	4404-ből	
26. Len és valódi kender (Cannabis sativa L.), nyersen	5301-ből 5302-ből	
27. Karácsonyfa	0604-ből	
28. Borseprő, borkő	2307-ből	
29. Szőlőtörköly	2308-ből	

C) Tevékenységek

- Erdőgazdálkodás és e tevékenység termékeiből TEÁOR 02.0
440110
4403-ból is
- Ültetvénytelepítés, amely tevékenység eredményeként a telepített növények legalább egy évnél hosszabb ideig talajhoz, helyhez kötötten a termesztés alapját képezik

Az őstermelésből származó bevétel és a jövedelem megállapítására vonatkozó általános tudnivalók

600 000 forint alatti bevételre vonatkozó szabály

Ha a mezőgazdasági őstermelésből származó bevétele az adóévben nem haladta meg a 600 000 forintot, akkor ez a bevétele adómentes. Ezt az adómentes bevételt nem kell bevallania még akkor sem, ha más egyéb jövedelme miatt adóbevallás benyújtására kötelezett.

600 000 forintot meghaladó bevételekre vonatkozó szabályok

Ha a bevétele az adóévben a 600 ezer forintot meghaladta, akkor ezt a bevételt is beszámítva kell a jövedelmét meghatározni.

A mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem megállapításánál a költségelszámolás kétféle módszere közül választhat.

- Az első módszer szerint a 10 százalék vélelmezett költséghányad levonásával a bevétel 90 százaléka minősül jövedelemnek. Ha a jövedelem megállapítására ezt a módszert választotta, akkor a tárgyi eszközök és nem anyagi javak értékcsökkenési leírását, valamint a korábban elhatárolt veszteségnek a 20 százalékát az adóévre elszámoltak kell tekinteni.
- A második módszer a tételes költségelszámolás. Aki ezt a módszert alkalmazza, annak a törvényben költségként

Egyszerűsített bevallási nyilatkozat

Ha a jövedelem megállapítására a tételes költségelszámolást választotta és az őstermelésből származó bevétele a 600 000 forintot meghaladja, de az 3 000 000 forintnál nem több és legalább a bevétel 20 százalékát kitevő összegben az őstermelői tevékenységével összefüggésben felmerült, költségként elismert kiadásait számlával (bizonylattal) tudja igazolni, akkor nem kötelező jövedelmet számolnia, ha ezt a tényt nyilatkozatával is megerősíti. A jármű használatával kapcsolatos költségeit csak akkor veheti számításba a bevétel 20 százalékát kitevő költséghányadnál, ha azt útnyilvántartással támasztja alá. Az útnyilvántartás vezetése nélkül elismert havi 500 km költsége itt nem vehető figyelembe.

A tevékenységüket közös igazolvány alapján folytató vagy ilyenek minősülő őstermelők (a családi gazdálkodó és a nem foglalkoztatottként közreműködő családtagjai) is élhetnek nyilatkozattételi jogokkal, de csak külön-külön és csak akkor, ha mindannyian ezt a módszert választják.

Amennyiben a nyilatkozattételi jogával él, akkor a tárgyi eszközök és nem anyagi javak értékcsökkenési leírását, valamint a korábban elhatárolt veszteségnek a 20 százalékát az adóévre elszámoltak kell tekinteni.

Tételes költségelszámolás

Tételes költségelszámolás esetén – amennyiben nem él nyilatkozattételi jogával és a bevétele nem haladja meg a 6 000 000 forintot – a jövedelem kiszámítása során kistermelői költségátalányt érvényesíthet. Kistermelői költségátalány címén – az igazolt költségeken felül – a bevételt csökkentő tételek figyelembevételével megállapított bevételének (227. sor adata) a 40 százaléka számolható el igazolás nélkül költségként. Amennyiben kistermelői költségátalányt számol el, akkor tárgyévi veszteséget nem határozhat el.

Ha a tételes költségelszámolást választotta és ez utóbbinál nem él a nyilatkozattételi jogával, vagy ha a 10% költséghányad levonásával állapítja meg a jövedelmét, akkor az őstermelésből származó jövedelme után adókedvezmény illeti meg. Olvassa el a 0453-as bevallás 140. sorához fűzött magyarázatot is.

Átalányadózás

E módszer szerint csak a mezőgazdasági kistermelő állapíthatja meg a jövedelmét.

Amennyiben a 2004. évre az átalányadózást választotta, akkor a vélelmezett költséghányad levonásával kell kiszámítania a jövedelmét. Az ezzel kapcsolatos tudnivaló a 239-241. sorokhoz fűzött magyarázatnál található.

Az átalányadózás szerint adózó őstermelők esetében nem számít őstermelői tevékenységből származó bevételnek az e tevékenységhez költségek fedezetére vagy fejlesztési célra jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján folyósított vissza nem térítendő támogatás adóévben felhasznált összege.

Amennyiben a 2004. évben az őstermelésből származó bevétele a kistermelőkre vonatkozó bevételi határt meghaladta, akkor vagy 10 százalék költséghányadot számolhat el (bevételének a 90 százalékát tekintheti jövedelemnek), vagy a tételes költségelszámolást alkalmazhatja az őstermelésből származó éves jövedelmének a megállapításakor.

Az erdő véghasználatra vonatkozó speciális szabályok

Az erdő véghasználatlalt érintett kitermelt vagy lábón álló faállomány értékesítéséből származó bevétel csökkenthető az erdészeti hatóság által erre a célra nyitott elkülönített számlára befizetett összeggel, de legfeljebb a jogszabályban megállapított, a befejezett célállományra igényelhető normatív erdőfelújítási támogatási értéknek megfelelő összeggel.

Az erdőfelújítás teljesítésének arányában kiutalt normatív támogatás összegéből és az előzőek szerint befizetett összeg terhére visszautalt összegből akác és lágy lombos célállomány esetében az erdőfelújítás kezdő évét követő ötödik év végéig, egyéb fajfajtáknál a nyolcadik év végéig költségként az igazolt kiadások számolhatók el, valamint a kiutalt normatív támogatás mértékéig terjedő összeg igazolás nélkül vonható le. A fennmaradó – az előzőekben említett határidőn túl visszautalt – összeg teljes egészében bevételnek számít.

E szabályok alkalmazása esetén az itt említett bevételekre az átalányadózás nem alkalmazható.

A közös őstermelői igazolvány kiváltásához kapcsolódó szabályok

A mezőgazdasági őstermelő a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozóival (ideértve a házastársat, az egyeságbeli rokont, az örökbe fogadott, mostoha vagy nevelt gyermeket, az örökbe fogadó mostoha vagy nevelőszülőt is) közös őstermelői igazolványt válthat ki. A családtagok közös igazolványát annak a családtagnak a nevére állítják ki, akit az együttesen tett nyilatkozatukban a családtagok megneveznek.

Közös őstermelői igazolvány kiváltása esetén

- az igazolványba bejegyzett minden egyes családtagnak az őstermelésből származó jövedelmére a személyi jövedelemadóban és az általános forgalmi adóban egyaránt azonos adózási módot kell alkalmaznia;
- a közös őstermelői tevékenység időszakában az igazolványba bejegyzett családtagok egymással munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem állhatnak, a segítő családtagra vonatkozó rendelkezéseket egymásra vonatkozóan nem alkalmazhatják.
- a bevételt és – tételes költségelszámolás esetén – az azzal kapcsolatos költséget a közösen elért összes bevételnek, illetőleg összes költségnek a családtagok számával történő elosztásával kell megállapítani,
- elég egy bevételi és költség nyilvántartást vezetni.

Az őstermelői tevékenységet közösen folytató családtagoknak külön-külön kell eleget tenniük adókötelezett-ségüknek és külön-külön jogosultak az őstermelőket megillető kedvezményekre is.

Ha Ön a közeli hozzátartozóival közös őstermelői igazolvány alapján gazdálkodott a 2004. évben, akkor a bevételét és a költségeit a közös tevékenységet végző családtagok bármelyikének a nevére kiállított bizonylattal igazolhatja, kivéve a gépjármű használatával összefüggő költségeket.

Útnyilvántartás vezetése helyett a közös őstermelői igazolványban feltüntetett személyek saját tulajdonú (ideértve a

házastárs tulajdonát is) személygépkocsi üzleti célú használatára címén – függetlenül az üzemeltetett személygépkocsik számától – külön-külön havi 500 km utat számolhatnak el. Ezt az elszámolási módot a közös tevékenységet folytató családtagok mindegyike csak a teljes adóévre – illetve az adóéven belül a tevékenység teljes időtartamára – alkalmazhatja.

Egyszerűsített bevallási nyilatkozat benyújtása esetén azonban a gépjármű használatlalt kapcsolatos bizonylat (számla) csak akkor vehető figyelembe, ha a költségelszámolást személyenként külön-külön útnyilvántartással támasztják alá.

Abban az esetben, ha a közös őstermelői tevékenységet folytató családtagok egyike évközben kiválik a közös gazdálkodásból, akkor a kiválás időpontjáig elért bevételt – és tételes költségelszámolás esetén a költséget – fel kell osztani a közös tevékenységet folytató családtagok között. A közös őstermelői tevékenységet tovább folytató családtagok ezt követően érkezett bevételét és elismert költségét a lecsökkent létszám figyelembevételével kell felosztani.

Ha a közös őstermelői tevékenységből kiváló családtag az őstermelői tevékenységét tovább folytatja, akkor az év hátralévő részére is csak azt az adózási módot választhatja, amelyet a közös őstermelői tevékenység idejére választott családtagjaival, mivel egy adóévre csak egyféle jövedelemcsatározási mód alkalmazható. Az adóév végén – a jövedelem megállapításakor – figyelembe kell vennie azt a bevételrész, illetve költségrész, amely a kiválás időpontjában megillette őt. A kiválást követően érkező – az előző időszakot érintő – családi bevételek és elismert költségek megosztásának a módja a családtagok megállapodásától függ. Ennek hiányában a bevételt annál kell figyelembe venni, aki ahhoz – és amilyen összegben – ténylegesen hozzájutott.

Családi gazdaságok adózása

A családi gazdaság és a családi gazdálkodó fogalma

A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény szerint **családi gazdaságnak** minősül a legfeljebb 300 hektár nagyságú termőföld (ideértve a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földet is) tulajdonával, illetőleg haszonbérletével, használatával rendelkező gazdálkodó család valamennyi termőföldje, az ahhoz tartozó leltárban megjelölt ingatlan és ingó vagyontárgyak (épület, építmény, mezőgazdasági berendezés, felszerelés, gép, állatállomány, készlet stb.) hasznosításával, legalább egy családtag teljes foglalkoztatásán és a többi családtag közreműködésén alapuló gazdálkodási forma.

A teljes foglalkoztatásban végzett tevékenységet elláthatja maga a családi gazdálkodó is. Ebben az esetben a családi gazdaság többi tagjának nem kell feltétlenül teljes munkaidőben részt vennie a gazdaság működtetésében.

Családi gazdálkodó: a családi gazdaságot a családi gazdaság központja szerint illetékes megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal nyilvántartásába bejegyeztető személy, aki

- a családi gazdaság vezetőjeként annak tevékenységi körében jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat,
- élethivatásszerűen mezőgazdasági, illetve mezőgazdasági és kiegészítő tevékenységet folytat,
- mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettséggel rendelkezik, vagy ennek hiányában igazolja, hogy legalább 3 éve folytatja a mezőgazdasági, illetve mezőgaz-

dasági és kiegészítő tevékenységét és ebből árbevétele származott,

- a bejelentett állandó lakóhelye legalább 3 éve a családi gazdaság központjaként megjelölt településen van.

A családi gazdálkodó a gazdaságban közreműködő családtagok közös kérelmének a benyújtásával – az erre rendszeresített nyomtatványon – kérheti a családi gazdaság nyilvántartásba vételét az illetékes megyei (fővárosi) földművelésügyi (FM) hivattaltól.

A családi gazdaság székhelye szerint illetékes földművelésügyi (FM) hivatal a családi gazdaságot akkor veszi nyilvántartásba, ha a családi gazdálkodó

- a) a kitöltött kérelemhez nyilatkozatot csatol arról, hogy a termőföldről szóló törvény szerint élethivatásszerűen kívánja végezni a mezőgazdasági és kiegészítő tevékenységet;
- b) bemutatja a szakirányú, legalább középfokú képzettségét igazoló okiratot;
- c) a b) pontban foglalt okirat hiánya esetén a legalább 3 éven át folytatott mezőgazdasági termelő tevékenységét igazoló őstermelői, egyéni vállalkozói igazolványának és az adóbevallásának a másolatát csatolja;
- d) nyilatkozik arról, hogy a lakóhelye legalább három éve a családi gazdaság központjaként megjelölt településen van;
- e) nyilatkozik arról, hogy a családi gazdaságok létrehozásáról, nyilvántartásba vételéről, működtetéséről, valamint kiemelt támogatásokról szóló 326/2001. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. §-a szerinti szerződést a gazdálkodó család tagjai megkötötték;
- f) rendelkezik őstermelői vagy egyéni vállalkozói igazolvánnyal, és
- g) az említett kormányrendelet szerinti szerződést aláíró családtagok büntetőjogi felelősségük tudatában nyilatkoznak arról, hogy a családi gazdasághoz tartozó termőföld területekre vonatkozó bejelentett adatok megegyeznek az ingatlanok földhasználati lapjain szereplő adatokkal.

A termőföldről szóló törvény szerint a családi gazdaságban a következő **mezőgazdasági tevékenységek** folytathatók: növénytermesztés, kertészet, állattenyésztés, halászat, haltenyésztés, szaporító anyag termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás és vegyes gazdálkodás.

(Az előzőekben felsorolt – a családi gazdaságban végezhető – mezőgazdasági tevékenységek köre nem azonos a személyi jövedelemadó törvény szerinti őstermelői tevékenységek körével!)

A családi gazdaságban folytatható **kiegészítő tevékenységek**:

a falusi- és agroturizmus, a kézművesipari tevékenység, fűrészáru feldolgozás, az elsődleges élelmiszer feldolgozás, a mezőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszer célú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, és a mezőgazdasági szolgáltatás (pl. bérszántás).

A gazdálkodó család tagja lehet a családi gazdálkodó, annak házastársa, élettársa, kiskorú gyermeke, unokája, valamint a gazdálkodó család tagjaként bejelentkezett nagykorú gyermeke (ideértve az örökbe fogadott, a mostoha és a nevelt gyermekét is), szülője. Ez azt jelenti, hogy a gazdálkodó család tagjának tekinthető életkortól függetlenül valamennyi felsorolt személy, tehát nem feltétel a 16. életév betöltése. Nem sorolható az említett személyek körébe a családi gazdálkodó házastársának vagy élettársának a

szülője, a nagykorú gyermekének a házastársa, a családi gazdálkodó testvére és a testvér házastársa sem.

A családi gazdálkodónak minősülő magánszemély és a családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő családtagjai az őstermelői bevételeükből a mezőgazdasági őstermelőre (kistermelőre) irányadó szabályok szerint, a közös őstermelői tevékenységet folytatókra vonatkozó rendelkezések figyelembe vételével kötelesek megállapítani a jövedelmüket. Ez azt jelenti, hogy az őstermelői tevékenységből származó bevételeket és az annak megszerzése érdekében felmerült kiadásait el kell osztani a családi gazdaságban közreműködő – a családi gazdálkodót is beleértve – tagok számával, és ebből kiindulva kell megállapítani családtagonként a jövedelmet.

A gazdálkodó család tagjai az éves jövedelmüket csak azonos jövedelemszámítási szabályok szerint állapíthatják meg.

Ha a közös gazdálkodást megelőzően az önállóan gazdálkodó családtagok között tételes költségelszámoló és átalányadózó is volt, akkor – a korábbi választásuktól függetlenül – az adóév egészére azt az adózási módot kötelesek alkalmazni, amelyet a családi gazdaság tagjai közösen választottak.

Így az év első napjától megszerzett valamennyi őstermelésből származó bevétel a közösen választott jövedelemszámításra vonatkozó szabályok szerint adózik, és ugyanígy kell a költségeket is figyelembe venni.

A családi gazdaságban sem adózik az őstermelői tevékenységből származó bevétel, ha az személyenként nem több 600 000 forintnál. A családi gazdaság tagjai egyszerűsített bevallási nyilatkozatot is tehetnek akkor, ha személyenként 600 000 forintnál több a bevételük, de az nem haladja meg a 3 millió forintot, feltéve, hogy a tételes költségelszámolás szerinti jövedelemszámítást választották, és a bevételük 20 százalékának megfelelő összegű költséget számlával (bizonylattal) tudnak igazolni.

Ha a családi gazdaság tagjainak az adóévben megszerzett őstermelői tevékenységből származó bevétele személyenként nem haladja meg a 6 millió forintot, akkor az adózás szempontjából mezőgazdasági kistermelőnek minősülnek.

A tételes költségelszámolást választó mezőgazdasági kistermelő (a családi gazdaság tagjaként is) az igazolt költségeken felül a bevételt csökkentő tételek figyelembe vételével megállapított bevételnek a 40 százalékát számolhatja el **kistermelői költségátalány** címén igazolás nélkül.

A kistermelői költségátalány levonása mellett tárgyévi veszteséget elszámolni nem lehet. (A korábbi években keletkezett továbbvihető veszteség összege azonban emiatt nem vész el).

Amennyiben a családi gazdaságban az egy főre jutó bevétel a 6 millió forintot meghaladja, akkor a családtagok a kistermelőkre vonatkozó előzőekben ismertetett szabályokat nem alkalmazhatják és az átalányadózásra sem jogosultak.

Ha a gazdálkodó család tagjai olyan tárgyi eszközöket visznek be a gazdaságba, amelyek után korábban az őstermelői vagy az egyéni vállalkozói tevékenységükben értékcsökkenési leírást számoltak el, akkor a családi gazdaságban az értékcsökkenési leírás elszámolását (a teljes leírásig) folytathatják.

A családi gazdaságba bevitt 50 000 forint feletti egyedi értékű tárgyi eszközök (nem agyagi javak) beruházási költsége – értékcsökkenési leírás helyett – az üzembe helyezés évében egyösszegben elszámolható.

A tárgyi eszközök egyösszegű költségelszámolása miatt keletkezett (a tárgyi eszköz bekerülési értékével megegyező összegű) veszteség korlátlan ideig elhatárolható.

A gazdálkodó család tagjai a tételes költségelszámolás során az őstermelői tevékenységből származó jövedelmüket csökkenthetik annak a veszteségnek az összegével, amelyet a családi gazdaság nyilvántartásba vétele előtt határoltak el. Ebből az is következik, hogy adott esetben a családtagok nem azonos nagyságú jövedelem után fognak adózni.

Ha az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező családi gazdálkodónak (vagy a gazdaságban közreműködő családtagnak) az előzőekben ismertetett adózási szabályok miatt az adóévben nem keletkezett vállalkozói bevétele, akkor az egyéni vállalkozói jogállása miatt kötelezően fizetendő járulékok összegét az őstermelésből származó bevételéből (a 0453-08-A lap 233. sorában) levonhatja.

Amennyiben a családi gazdálkodó, vagy a gazdaság működtetésében közreműködő családtagok bármelyike olyan kiegészítő tevékenységet folytat, amelyet a vállalkozói igazolványába bejegyeztetett, akkor az e tevékenység(ek)ből származó bevételéből a jövedelmet a 0453-09-es bevallási lapokon kell kiszámítani.

Ugyancsak a 0453-09-es bevallási lapon (a 290. sorban) kell feltüntetni azt az összeget, amelyet a korábbi adóévekben egyéni vállalkozóként érvényesített kisvállalkozói kedvezmény miatt a 2004. évi bevallással egyidejűleg azért kell befizetni, mert a törvényben meghatározott feltételeket az egyéni vállalkozó nem teljesítette.

Az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező családtag (családi gazdálkodó) akkor is köteles az egyéni vállalkozásból származó jövedelem kiszámítására rendszerített 0453-09-es bevallási lapokat benyújtani, ha az adóévben csak őstermelői tevékenységből volt bevétele. (Ilyen esetben a nyomtatvány összesítő soraiba nullát kell beírni.)

Ne felejtse el a 0453-as bevallás főlapján jelölni azt, ha a bevallásához a 0453-09-es bevallási lapokat is csatolta.

A virág és bor-értékesítőkre vonatkozó különös szabályra a családi gazdaságok esetében is figyelemmel kell lenni.

Példa

1. A családi gazdaságban a családi gazdálkodón kívül még 2 fő nem foglalkoztatottként közreműködő családtag van. Éves bevételük 15 millió forint, ebből a bor értékesítéséből származik 9 millió, a virág és dísznövény értékesítéséből 600 000, egyéb növények értékesítéséből 5 400 000 forint.

1 főre jutó bevétel	5 000 000 Ft
Ezen belül	
– a bor értékesítéséből	3 000 000 Ft
– virág értékesítéséből	200 000 Ft
– egyéb növények értékesítéséből	1 800 000 Ft
származik.	

A példabeli esetben a kistermelésből származó jövedelem számítására vonatkozó szabályokat lehet alkalmazni, mivel az egy főre jutó bevétel 6 000 000 forint alatt van és az őstermelői tevékenység szempontjából meghatározott bevételi határokat nem haladta meg a bor és a virág értékesítéséből származó bevételnek az összege.

2. A családi gazdaság bevétele 18 millió forint. A családi gazdaságban a családi gazdálkodón kívül még három nem foglalkoztatottként közreműködő családtag van.

A 18 millió forint bevételből 17 millió forint bor értékesítéséből, a többi virág és dísznövény értékesítéséből származik.

1 főre jutó bevétel	4 500 000 Ft
Ebből	
– bor értékesítéséből származik	4 250 000 Ft
– virág és dísznövény értékesítéséből származik	250 000 Ft

A példabeli esetben a 250 000 Ft nem adózik, a 4 250 000 Ft pedig egyéb önálló tevékenységből származó bevételnek minősül. Tehát a bor értékesítéséből származó bevételre az őstermelőkre vonatkozó szabályt nem lehet alkalmazni.

Részletes tudnivalók az egyes sorok kitöltéséhez

A jövedelem megállapítása tételes költségelszámolás vagy 10 százalékos költséghányad alkalmazása esetén

Bevételek

221. sor: Ebben a sorban a mezőgazdasági őstermelői tevékenységével kapcsolatban az adóévben, azaz 2004. január 1. és december 31. napja között megszerzett (kézhez vett, jóváírt) bevételét kell feltüntetnie, amennyiben a tételes költségelszámolást, vagy a 10 százalékos költséghányad szerinti jövedelemszámítást választotta.

Bevételek minősül különösen:

- az értékesített termék, tevékenység ellenértékeként vagy ezek előlegeként befolyt, vagy váltoval kiegyenlített összeg, a természetben kapott ellenérték (valamennyi esetben a felár, az engedmény, az árkiegészítés, a fogyasztási adó figyelembevételével);
- a szállításért, vagy csomagolásért külön felszámított összeg;
- az előállított terméknek a szokásos piaci értéke, amennyiben azt saját céljára használja fel, illetőleg részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélkül másnak átengedi akkor, ha ezzel kapcsolatosan bármely évben költséget számolt el; Nem kell a saját célra történő felhasználás és a részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélküli átengedés értékével a bevételt növelni, ha az azzal kapcsolatos kiadásokat nem számolja el költségként, vagy ha e kiadásokkal a költséget arányosan csökkentti, vagy a terméket, a szolgáltatást elemi károk, katasztrófák esetén közadakozás keretében nyújtotta;
- az adó, a társadalombiztosítási járulék stb. különbözeteinek visszatérítése, ha a befizetést az őstermelésből származó bevételével szemben költségként bármely évben elszámolta;
- a káreseménnyel összefüggésben kártérítés címén felvett összeg, ideértve a felelősségbiztosítás címén felvett összeget is, továbbá annak a biztosítási szolgáltatásnak az értéke, amelynek esetében az arra jogosító biztosítási díjat korábban elszámolta költségként;
- a kapott kamat;
- a kapott kötbér, a késedelmi kamat, a bírság, a büntetés címén kapott összeg, valamint a fizetett kötbér, kamat, bírság, büntetés visszatérítése címén kapott összeg, kivéve, ha ez utóbbiakat korábban költségként nem vette figyelembe;

- a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz – ideértve a selejtezett tárgyi eszközt is –, nem anyagi javak, anyag, félkész termék (a továbbiakban együtt: vagyontárgy) értékesítéskor kapott ellenérték, illetőleg a szokásos piaci érték (ha ez utóbbi a több), ha annak beszerzési, előállítási költségét bármelyik évben költségként érvényesítette, vagy értékcsökkenési leírással számolta el.
Ha az év során olyan ingó vagyontárgyat, ingatlant, vagyoni értékű jogot idegenített el, amelyet nem kizárólag üzemi célból használt, akkor az ebből származó jövedelem adózására a személyi jövedelemadó törvény ingó, ingatlan értékesítésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmaznia;
- az erdő véghasználattal érintett kitermelt vagy lábon álló faállomány értékesítéséből származó bevétel;
Az erdőfelújításhoz szükséges kiadások fedezetére az erdészeti hatóság határozata alapján az erdőfelújítás teljesítésének arányában kiutalt normatív támogatást és az Ön által befizetett összeg terhére visszautalt összeget, akác és lágylombos célállomány esetén az erdőfelújítás kezdő évét követő öt éven belül abban az adóévben kell bevételként figyelembe venni, amely évben az igazolt kiadásokat költségként elszámolja. Egyéb fafajtáknál a rendelkezésre álló időszak az erdőfelújítás kezdő évét követő 8 év. Az előzők szerinti határidőkön túl visszautalt összeg teljes egészében bevételnek számít.
Az erdészeti hatóság által kiutalt összeggel szemben az igazolt kiadások költségként elszámolhatók. Ezen túlmenően a normatív támogatás mértékéig terjedő összeg igazolás nélkül levonható a bevételből.
- az 50 000 – 2001. január 1-je előtti beszerzés esetén 30 000 – forintnál magasabb egyedi értékű, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz ellenszolgáltatás nélküli átruházásakor – ha annak beszerzési árát egyösszegben elszámolta – a beszerzés időpontjától számított egy éven belül a beszerzési ár 100 százalékaival, két éven belül 66 százalékaival, három éven belül 33 százalékaival kell a bevételt növelni. Ha az ellenszolgáltatás nélküli átruházásra 3 éven túl kerül sor, akkor a bevételt nem kell növelni.

Vetőmag-bértermelés, bértermelés, bérhizlalás, kihe-lyezett állattartás esetén őstermelői tevékenységből származó bevételnek minősül a termék vagy állat teljes átvételi (bruttó) ára azzal, hogy a jövedelem megállapításakor a termék vagy az állat kihelyezési értéke költségként érvényesíthető.

Ha az őstermelői tevékenysége mellett egyéni vállalkozói tevékenységet is folytat, akkor őstermelői bevételként kell figyelembe venni az őstermelői tevékenység során előállított azon termékek szokásos piaci értékét, amelyeket egyéni vállalkozóként értékesít. (Vállalkozói jövedelem szerinti adózás alkalmazása esetén ez az érték az egyéni vállalkozói tevékenység elismert költségének minősül.)

Támogatások elszámolása

2004. évtől megváltoztak a támogatások elszámolásával kapcsolatos rendelkezések. Azonban még a 2003. évben hatályos szabályok figyelembevételével kell a támogatással összefüggő adókötelezettséget teljesíteni akkor, ha a támogatás folyósítása 2003. december 31-éig megtörtént vagy, ha eddig az időpontig – a jogszabály, illetve nemzetközi szerződés rendelkezéseinek megfelelően – bejelentette a támogatásra való igényét.

A 2003. évi szabályok szerint bevételnek kell tekinteni a tevékenység folytatására tekintettel jogszabály vagy államközi megállapodás alapján kapott, vissza nem térítendő

támogatások összegéből annyit, amennyit abból a támogatás célja szerint elköltött és mint kiadást költségként elszámolt. Amennyiben a kapott támogatás összegét a felvétel évében annak célja szerint teljes egészében még nem költötte el, akkor a fennmaradó (fel nem használt) részt annak célja szerinti felhasználása évében kell bevételnek tekintenie. Abban az esetben, ha a támogatás összegét annak célja szerint teljes egészében a folyósítását követő harmadik évben sem használta fel, akkor a fel nem használt összeget a folyósítást követő harmadik évben bevételként kell figyelembe venni. Amennyiben a támogatást valamely ok miatt részben vagy egészben vissza kell fizetnie, akkor azt a részt, amelyet a visszafizetendő összegből bevételként már elszámolt, a visszafizetés évében levonhatja a bevételéből.

A költségek ellentételezésére kapott támogatás összege (földhasznosítási, gázolaj jövedéki adó visszatérítés stb.) is bevételnek minősül.

Nem számít bevételnek az a támogatás, amelyet a cél szerinti kiadást igazoló számla ellenében, illetőleg a cél szerinti felhasználás teljesülésének igazolása alapján utólag folyósítottak, feltéve, hogy a kiadást korábban [a megelőző adóév(ek)ben] költségként, értékcsökkenési leírásként nem érvényesítette, illetőleg a folyósítást követően sem érvényesíti. Ha a támogatás csak részben nyújt fedezetet a cél szerinti felhasználás során igazolt kiadásra, akkor ezt a szabályt a kiadásnak csak erre a részére kell, illetve lehet alkalmazni.

A 2004. január elsejétől hatályos rendelkezések szerint a költségek fedezetére, vagy fejlesztési célra folyósított támogatások összegénél különbséget kell tenni az előre és az utólag folyósított támogatások között.

Ha a magánszemély jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján vissza nem térítendő támogatást kap, a támogatás révén megszerzett bevételével szemben csak olyan kiadást számolhat el költségként, amelynek a támogatás felhasználásával történő teljesítését a jogszabály, illetve a nemzetközi szerződés lehetővé teszi.

Az előre folyósított támogatás összegéből az adóévben az az összeg minősül bevételnek, amely egyenlő a támogatás felhasználásával teljesített kiadás alapján az adóévben elszámolt költség(ek) – ideértve az értékcsökkenési leírást is – összegével.

Amennyiben az előre folyósított támogatás összege költségnek nem minősülő kiadás fedezetére is szolgál, akkor a költségként el nem ismert kiadásokra (személyes vagy családi szükségletre) felhasznált támogatás összege az adóévben megszerzett bevételnek minősül, a kiadásnak a támogatásból fedezett része pedig ez esetben elszámolható költségként.

Abban az esetben, ha az előre folyósított, bevételként elszámolt támogatást egészben vagy részben vissza kell fizetni, akkor a már elszámolt bevétel tekintetében az önelenőrzésre irányadó szabályok szerint kell eljárni, amennyiben a támogatás bevételként történő elszámolása a visszafizetés adóévével megelőzi. Ebben az esetben a visszafizetés miatti késedelmi kamat, késedelmi pótlék, vagy más hasonló jogkövetkezmény címén teljesített kiadás nem számolható el költségként.

A jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján a cél szerinti felhasználás igazolásával egyidejűleg, vagy azt követően utólag, a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatást a jövedelem kiszámí-

tásánál nem kell bevételként figyelembe venni, ekkor azonban a támogatás cél szerinti felhasználásának megfelelően teljesített kiadás alapján sem számolható el költség, értékcsökkenési leírás. Ha a támogatás csak részben nyújt fedezetet a kiadásra, a támogatás összegét meghaladó kiadás tekintetében költség, értékcsökkenési leírás elszámolható.

Abban az esetben, ha az őstermelői tevékenységét év közben megszüntette, akkor az e tevékenységből származó jövedelmét a megszűnés szabályai szerint kell kiszámítani.

Az őstermelői tevékenység megszüntetése esetén további bevételnek minősül:

- a korábban költségként elszámolt és a megszűnéskor meglévő összes készlet (anyag, félkész és késztermék) leltári értéke;
 - az 50 ezer (1991. december 31-ét követően és 2001. január 1-jét megelőzően történő beszerzés esetén 30 ezer) forintot meg nem haladó tárgyi eszköz (ideértve a tartalék alkatrészt és gyártóeszközt is) leltári értéke;
 - a gazdasági épület, a jövedelemszerző tevékenységhez használt egyéb ingatlan használati vagy bérleti jogáról való lemondás miatti ellenérték, akkor, ha a használati, vagy a bérleti jog megszerzésére fordított kiadást korábban költségként elszámolta;
- Ha az ellenértéket nem kapta meg, akkor a használati vagy a bérleti jog megszerzésére fordított kiadást kell bevételnek tekintenie.

Amennyiben a tevékenységét megszüntette, de az éves adóbevallás benyújtását megelőzően érkezett még bevétele az őstermelői tevékenységével összefüggésben, akkor az ilyen bevételét is december 31-ei időponttal kell figyelembe vennie. (Ilyen eset lehet például amikor a felvásárlónak leadott állatok, növények ellenértékét csak 2005. évben, de még május 20-a előtt kapta meg.)

Ha az adóbevallás benyújtását követően érkezik meg a bevétele, akkor az önálló tevékenységre vonatkozó jövedelem-számítási szabályokat kell majd a 2005. évről benyújtott adóbevallásában alkalmaznia, ami azt jelenti, ha kiadás is felmerül a volt őstermelői tevékenységével kapcsolatosan, akkor azt a bevételéből levonhatja. Ha ez a kiadása több, mint a bevétele, akkor azt a tevékenység megszüntetésének évében készített adóbevallásának az önellenőrzésével tudja érvényesíteni.

Bevételt csökkentő kedvezmények

Bevételt csökkentő kedvezmények érvényesítésére csak akkor van mód, ha nem alkalmaz átalányadózást.

A 222. és a 223. sorban felsorolt kedvezményeket családi gazdaságok esetében a családi gazdálkodó veheti figyelembe a jövedelemszámítás során, tehát ezeket a kedvezményeket nem kell osztani a bevételhez és a költségekhez hasonló módon. Ebből következik az is, hogy a 247. sort is csak annak kell kitöltenie, aki a 222. és/vagy a 223. sorban bevételt csökkentő kedvezményt érvényesít.

222. sor: Amennyiben legalább 50 százalékban csökkent munkaképességű alkalmazottat foglalkoztatott az adóévben, akkor személyenként havonta az alkalmazottnak fizetett bér, de legfeljebb a hónap első napján érvényes havi minimálbér összegével csökkentheti az őstermelésből származó bevételét.

223. sor: Abban az esetben, ha olyan magánszemélyt alkalmazott, aki közvetlenül az alkalmazást megelőzően munkanélküli volt, akkor a foglalkoztatás ideje alatt, de legfeljebb 12 hónapon át az ilyen alkalmazott után befizetett tár-

sadalombiztosítási járulék összegével csökkentheti az őstermelésből származó bevételét. A kedvezmény igénybevételenek további feltétele, hogy az alkalmazást megelőző hat hónapon belül, és az alkalmazás óta azonos munkakörben foglalkoztatott más munkavállaló munkaviszonyát rendes felmondással nem szüntette meg, és a korábban munkanélküli munkavállaló az alkalmazását megelőző hat hónapon belül nem állt Önnél munkaviszonyban.

(Ez a kedvezmény azon túlmenően csökkenti az őstermelői bevételt, hogy az ilyen alkalmazott után fizetett társadalombiztosítási járulék egyébként költségként is elszámolható a 233. sorban!)

Az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező családi gazdálkodó dönthet úgy, hogy az őstermelésből származó bevételét csökkenti a szakképző iskolai tanulók és a sikeres szakmai vizsgát tett és folyamatosan tovább foglalkoztatott magánszemélyek után igénybe vehető kedvezménnyel. Ennek különösen akkor van jelentősége, ha a családi gazdálkodónak – kiegészítő tevékenység hiányában – az adóévben nincs vállalkozói bevétele. (Az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező családi gazdálkodó szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettsége – alkalmazott foglalkoztatása esetén – attól függetlenül fennáll, hogy a jövedelmét az őstermelőkre vonatkozó szabályok szerint állapítja meg.)

224. sor: Amennyiben a helyi adókról szóló törvény rendelkezései szerint helyi iparüzési adó fizetésére is kötelezett, akkor a költségként elszámolt – adóévben megfizetett – helyi adó összegének 25 százalékával csökkentheti az őstermelésből származó bevételét. Nem számolhat ezzel a bevételcsökkentő kedvezménnyel akkor, ha az adóév utolsó napján volt köztartozása.

225. sor: Ebbe a sorba a kitermelt vagy lábön álló faállomány értékesítéséből származó bevételéből azt a részt írja be, amelyet az erdészeti hatóságnál elkülönített számla javára fizetett be. Ha az Ön által befizetett összeg több, mint a jogszabályban megállapított, a befejezett célállományra igényelhető normatív erdőfelújítási támogatás értéke, akkor ez utóbbi összeget írja ebbe a sorba, mert legfeljebb csak a támogatás értékének megfelelő összeggel csökkentheti a bevételét.

226. sor: Ebbe a sorba a bevételt csökkentő tételek (222–225. sorok) együttes összegét írja be.

227. sor: Az adóalapba beszámító bevételéből (a 221. sorba írt összegből) vonja le a bevételt csökkentő tételek együttes összegét (226. sor) és a különbözetet írja ebbe a sorba.

Ha a bevételt csökkentő tételek összege meghaladja a bevétel összegét, akkor ebbe a sorba nullát írjon.

Költségek

Költségnek csak a bevételszerző tevékenységgel közvetlenül összefüggő, kizárólag a bevétel megszerzése, a tevékenység folytatása érdekében a naptári évben ténylegesen kifizetett, szabályszerűen igazolt kiadás minősül, kivéve, ha a törvény a kiadás tényleges kifizetésétől függetlenül minősít költségnek valamely tételt. Az általános forgalmi adóról szóló törvényben meghatározott bizonylat kiállítására kötelezett adózótól történő vásárlás esetén a kiadás igazolására kizárólag a számla, az egyszerűsített számla, illetve (2004. május 1-ig) a számlát helyettesítő okmány alkalmas. Egyéb esetekben a kiadást olyan bizonylattal kell igazolni, amely tartalmazza a költség összegének megállapításához szükséges valamennyi adatot.

[Így például, ha permetezőgépet vásárol adószámmal nem rendelkező magánszemélytől, akkor a vételárat akkor tudja költségként (vagy értékcsökkenési leírással, ha a vételár több 50 ezer forintnál) elszámolni, ha a jogügyletre adás-vételi szerződést kötnek.]

Ha Ön a mezőgazdasági őstermelői tevékenységét 2004. évben első ízben kezdte meg, akkor a legfeljebb 3 évvel korábban felmerült és az e tevékenységének megkezdését megelőzően még nem érvényesített, igazolt kiadásait ebben az évben költségként elszámolhatja, továbbá a tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékcsökkenési leírását megkezdheti. Az őstermelői tevékenység kezdetének az őstermelői igazolvány kiállításának, illetve az értékesítési betéttlap érvényesítésének az időpontját kell tekinteni. Ennek az időpontnak azért van jelentősége, mert az értékcsökkenési leírást csak időarányosan lehet a kezdés évében – a tevékenység kezdetének időpontjától az adóév végéig hátralévő napok számának figyelembevételével – elszámolni. Amennyiben az őstermelői igazolványt 2004. március 20-a előtt váltotta ki, akkor az értékcsökkenési leírás éves összegét teljes egészében elszámolhatja, mert ez esetben úgy járhat el, mintha a tevékenységét az év első napjával kezdte volna meg.)

Az a mezőgazdasági őstermelő, aki a kormányrendelet szerint regisztráltatta magát, valamint a családi gazdálkodó és a családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő családtagja a családi gazdaságba tartozó vagy annak részét képező 50 000 Ft egyedi értéket meghaladó tárgyi eszközök és nem anyagi javak beszerzése esetén a beruházási költséget az üzembehelyezés időpontjában összegszegben is elszámolhatja.

Ez a szabály a családi gazdaság bármely tagja által vásárolt eszközöknél (nem anyagi javaknál) alkalmazható. Az egyösszegű elszámolásra akkor is lehetőség van, ha az eszközt a gazdaságban alkalmazottként foglalkoztatott családtag adta a családi gazdaság használatába.

Ha a tárgyi eszközt, nem anyagi javakat többféle önálló tevékenységhez használja, akkor választhat, hogy melyik tevékenységének a bevételével szemben számolja el az egyébként érvényesíthető költséget. A költség (az értékcsökkenés a teljes leírásig) nem osztható meg a különböző tevékenységek bevételei között. Ha például teherautójával az őstermelői tevékenység keretében előállított terményt viszi a piacra és emellett fuvarozó egyéni vállalkozó is, akkor választania kell, hogy a teherautó beszerzési árát és üzemeltetési (fenntartási, javítási) költségeit az őstermelői vagy a vállalkozói tevékenységének a bevételével szemben számolja el. Ugyanígy kell eljárnia akkor is, ha a traktorjával nemcsak a saját földjét műveli, hanem egyéni vállalkozóként bér munkát is vállal.

Amennyiben az őstermelői tevékenysége mellett egyéni vállalkozói tevékenységet is folytat, akkor e két tevékenység folytatása érdekében felmerült, az előzőekben nem említett minden más költséget elkülönítve kell nyilvántartania, ha őstermelőként a tételes költségelszámolást, egyéni vállalkozóként pedig a vállalkozói jövedelem szerinti adózást választotta. A mindkét tevékenységgel összefüggő költségeket viszont a bevételek arányában meg kell osztania.

A költségelszámolásnál vegye figyelembe a kapott támogatással kapcsolatban a 221. sornál leírtakat is.

Az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytatók, a családi gazdálkodó és a családi gazdálkodó nem foglalkoztatottként közreműködő családtagjai esetében a bevételhez hasonlóan a költségeket is egy főre vetítve kell szerepeltetni a bevallásban.

228. sor: Ebbe a sorba kell beírnia a saját tulajdonú, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök után elszámolt értékcsökkenési leírás összegét, továbbá a nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök átalányban elszámolt értékcsökkenési leírását.

Nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök beszerzése esetén – a személygépkocsi kivételével – a használatbavétel évében legfeljebb a beszerzési ár 50 százaléka számolható el átalányban értékcsökkenési leírás címén, de ez az összeg nem haladhatja meg az őstermelésből származó éves bevétel (221. sor adata) egy százalékát. Ezen túlmenően a 2004. évben vagy korábban vásárolt, de a 2004. évben használatba vett személygépkocsi után az éves bevétel 1 százalékát, de legfeljebb egy személygépkocsi beszerzési árának 10 százalékát is figyelembe veheti. (A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint a személygépkocsit nem lehet kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköznek tekinteni.)

Az őstermelői tevékenységgel összefüggő, fontosabb leírási kulcsok jegyzéke (a teljesség igénye nélkül)

a) Épületek

Az épület jellege	Évi leírási kulcs%
1. Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
2. Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
3. Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

Csoport	Felmenő (függőleges teherhordó szerkezet)	Kitöltő (nem teherhordó) falazat	Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém, ill. egyesített teherhordó, térelhatároló tetőszerkezet)
1.	2.	3.	4.
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profilüveg	Előregyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázsziklát szerkezet, bauxitbeton szerkezet, tufa- és salak-blokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal	Fagerendás (borított és sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, ill. egyesített acél, tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás, és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapaszott és egyéb egyszerű falfödém

Az épület jellegét a három ismérv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni.

Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől elkülönülve is el lehet számolni.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

b) Építmények

Építménycsoportok	Évi leírási kulcs%
Ipari építmények	2,0
Mezőgazdasági építmények	3,0
ebből: önálló támrendszer	15,0
Melioráció	10,0

Mezőgazdasági tevékenységet végző egyéni vállalkozónál a bekötő és üzemi út	5,0
Vízi építmények	2,0
Hidak	4,0
Elektromos vezetékek, ideértve a távközlési hálózat vezetéseit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezetékek, gázvezetékek	6,0
Gőz-, forró víz- és termálvízvezeték, földgáz távvezeték, termálkút	10,0
Egyéb, minden más vezeték	3,0
Alagutak és földalatti építmények (a bányászati építmények kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Hulladékártató	20,0
Minden egyéb építmény	
(kivéve a hulladékhasznosító létesítményt)	2,0
Hulladékhasznosító létesítmény	15,0

c) Ültetvények

Ültetvény csoportok	Évi leírási kulcs%
Alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőnyatelep, mandula, mogyoró	6,0
Őszibarack, kajszi, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsnyatelep, fűztelep	10,0
Spárga, málna, szeder	15,0
Dió, gesztenye	4,0
Egyéb ültetvény	5,0

d) Gépek, berendezések, felszerelések, járművek

da) 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök többek között:

- a HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések;
- a HR 8417 80 10 00 vtsz-alszám, valamint a 8514 vtsz-ból a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések;
- a HR 8421 21 vtsz-alszámok;
- a HR 8419, 8421 vtsz-okból a szennyezőanyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések;
- a HR 8421 31 és a 8421 39 vtsz-alszámok;
- a HR 8419 20 00 00 vtsz-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz-okból az orvosi, gyógyászati, laboratóriumi eszközök.

db) 20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:

- a HR 8701 vtsz-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, valamint a HR 8710, 8711 vtsz-ok.

dc) 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:

minden egyéb – a da)-db) pontjaiban fel nem sorolt – tárgyi eszköz.

Az értékcsökkenési leírással kapcsolatos fontosabb tudnivalók:

Tárgyi eszköznek minősül minden olyan anyagi eszköz (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés), tenyészállat, amely tartósan, legalább egy éven túl – közvetlenül vagy a személyi jövedelemadó törvényben meghatározott módon közvetve – szolgálja az őstermelői (vállalkozási) tevékenységet.

Értékcsökkenési leírást a saját tulajdonú, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak után, az üzembehelyezés napjától a kiselejtezés, vagy elidegenítés (apportálás stb.) napjáig lehet elszámolni. Az üzembehe-

lyezés napja az a nap, amikor a tárgyi eszközt, nem anyagi javakat rendeltetésszerűen használatba veszi.

A családi gazdaság részét képező vagy ahhoz tartozó tárgyi eszközök beszerzési árának elszámolása tovább folytatható, ha a tárgyi eszközök üzembehelyezése a családi gazdaság nyilvántartásba vétele előtt már elkezdődött.

Nem számolható el értékcsökkenési leírás a földterület, a telek, a telkesítés, az erdő beszerzési (előállítási) költsége után. Amennyiben a tárgyi eszközhöz telek is tartozik, a telek beszerzési költségét el kell különíteni. Kivétel ez alól a hulladékártórára igénybe vett földterület vagy telek és a melioráció.

A tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, az élettartamának növelésével kapcsolatban felmerült kiadás, továbbá az elhasználandó tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítással kapcsolatban felmerült kiadás (felújítási költség) a felmerülés évében költségként elszámolható, de választható az értékcsökkenési leírással való elszámolás is. Ha az egyösszegű költségelszámolást választja, akkor azt a 233. sor összegében szerepeltesse.

Az értékcsökkenési leírás alapja a beruházási költség. A levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó (áfa) összegét nem lehet figyelembe venni az értékcsökkenési leírás alapjául szolgáló összeg számításánál. A le nem vonható áfa viszont az értékcsökkenési leírás alapjába beszámítható.

Az épület, építmény beszerzési árának a szerződésben megjelölt összeget kell tekinteni.

A tárgyi eszköz beszerzéséhez egyedileg kapcsolódó járulékos kiadás (szállítási, alapozási, szerelési, üzembehelyezési, valamint a beszerzéssel összefüggő közvetítői kiadások, a bizományi díj, a vám, az illeték, az adók – a levonható áfa kivételével –, a hitel igénybevételével kapcsolatos kiadások, az üzembehelyezés napjáig felmerült kamat, a biztosítás díja) a beszerzési ár részét képezi.

Évközi beszerzés, elidegenítés esetén az értékcsökkenési leírás időarányosan számolható el.

A tárgyi eszközök, nem anyagi javak beszerzése esetén először a beruházási és felújítási költség-nyilvántartásba kell beírni az elismert kiadást. Az üzembehelyezés időpontjától a beruházási költséget a tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartásába kell átvezetni.

Példa:

2004. május 11-én vásárolt és üzembehelyezett traktor beszerzési ára 3 500 000 forint volt.

– a jármű esetében az éves leírási kulcs (20 százalék) alkalmazásával elszámolható összeg a teljes adóévre: $3\,500\,000 \times 0,20 = 700\,000$ Ft

– az időarányos elszámolás miatt figyelembe vehető napok száma (2004. május 11. – 2004. december 31. között) 235 nap

– költségként elszámolható összeg a példa szerinti esetben: $\frac{700\,000}{366} \times 235 = 449\,454$ forint.

366

A 200 000 forint egyedi beszerzési, előállítási értéket meg nem haladó, valamint a 33 százalékos norma alá besorolt tárgyi eszközök esetében a leírás mértékét Ön is meghatározhatja, azzal, hogy a leírási évek számának legalább két évnek kell lennie.

Amennyiben az ilyen tárgyi eszköz üzembehelyezésére évközben kerül sor, akkor a napi időarányosítás szabályát ebben az esetben is figyelembe kell venni.

Tárgyi eszközök részletfizetéssel történő vásárlása esetén (ha a szerződés szerint az utolsó részlet törlesztésével, vagy azt követően egy meghatározott időtartamon belül tulajdonossá válik) a beszerzési ár egészére alkalmazhatja az értékcsökkenési leírásra vonatkozó szabályokat, függetlenül a vételár kiegyenlítésének módjától. A részletfizetéshez kapcsolódó kamat az üzembehelyezés időpontjától nem része a beszerzési árnak, az a kifizetés évében költségként elszámolható. Az 1996. december 31-ét követően megkötött lízing-szerződések tárgyi eszköz beszerzésnek minősülnek. A kifizetett lízingdíj nem, hanem a tárgyi eszköz teljes beszerzési ára számolható el az értékcsökkenési leírásra vonatkozó szabályok szerint.

A támogatásból vásárolt tárgyi eszköz beszerzési ára – ha a támogatás összegét a 221. sorhoz fűzött magyarázat szerint bevételnek tekinti – a támogatás mértékéig egyösszegben, a fennmaradó rész pedig értékcsökkenési leírás útján számolható el.

Pl. A támogatás összege 500 000 forint, a saját forrás pedig 300 000 forint egy 20 százalékos leírási kulcs alá besorolt 800 000 forint egyedi értékű tárgyi eszköz beszerzése esetén. Ha a beszerzés 2004-ben történt, akkor az 500 000 forint támogatás bevétel, de a beszerzési árból 500 000 forint azonnal elszámolható a 233. sorban. Ebben az esetben a teljes beszerzési ár (800 000 Ft) és az éves leírási kulcs (20%) alapján kell az értékcsökkenési leírás időarányos összegét megállapítani és a fennmaradt 300 000 forint nettó értéket ezzel az összeggel kell csökkenteni.

A tenyészállatok körébe azok az állatok tartoznak, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható terméket) termelnek, és ezen termékek értékesítése, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják az őstermelői tevékenységet.

A tenyészállat fogalmának meghatározásánál azonos módon kell eljárni az egyedi megjelölésű tenyészállat és a tenyészállomány esetén. (Nem egyedi megjelölésű pl. egy tenyésztésbe nem állított tojástermelő baromfiállomány.)

Az üzembe helyezés napja tenyészállatok esetében nőivarú állatnál az a nap, amikor az első szaporulata megszületett, hímivarúnál az első termékenyítés, vagy az első spermalevétel napja. A csak a termékéért tartott állatoknál az üzembe helyezés napja a terméknyerés időpontjának kezdő napja (pl. a tojástermelés első napja).

Az értékcsökkenési leírás alapja a beruházási költség, amely vásárolt tenyészanyag esetén az igazolt vásárlási ár, saját előállítás esetén az üzembe helyezés napjáig felmerült, számlával igazolt – korábban költségként el nem számolt – kiadások összege.

A mezőgazdasági őstermelőtől történő tenyészállat vagy tenyészállat alapanyag vásárlása esetén az adásvételi szerződés, vagy a megállapodás az, amely számlát helyettesítő okiratként elismerhető. Ilyen esetben a vásárlásra fordított összeg hitelt érdemlő bizonyítására az eladó mezőgazdasági őstermelői igazolványában lévő értékesítési betétlap bejegyzése is elfogadható.

A tenyészállat bekerülési értéke az értékcsökkenési leírás alapjául akkor szolgálhat, ha az állat a Szja tv. 6. számú mel-

lékletének II/A. pontjában felsorolt állatok körébe tartozik. Az értékcsökkenési leírás alapja ilyen esetben a beruházási költség-nyilvántartásban feltüntetett összeg, melyet a tárgyi eszköz nyilvántartásba kell beírni az üzembehelyezés időpontjában.

A tenyészállatok beszerzési árának, valamint a tenyészállattal kapcsolatban a tenyésztésbe állításig felmerült anyagkiadás és a mások által végzett munka összegének az értékcsökkenési leírással történő elszámolása helyett választható az egyösszegű költségelszámolás is.

Ez esetben az egyösszegben elszámolt költségeket ne ebbe, hanem a 233. sorba írja be.

Az ültetvény olyan építmény, amelynek eredményeként a telepített növények legalább egy évnél hosszabb ideig talajhoz, helyhez kötöttek a természet alapját képezik és egybefüggő területük eléri vagy meghaladja

- szőlőültetvény esetén az 500 m²-t,
- gyümölcsös ültetvény esetében az 500 m²-t, ha a gyümölcsbokrak málna, egres, ribiszke, rikö, szeder, bodza;
- 1500 m²-t, ha a gyümölcsfa alma, körte, birs, őszibarack, kajszibarack, meggy, cseresznye, szilva, dió, gesztenye, mandula, mogyoró.

Ültetvények esetében az üzembe helyezés napja az a nap, amikor az ültetvény termőre fordul.

Az értékcsökkenési leírás alapja a beruházási költség. Beruházási költségnek a tárgyi eszközök, nem anyagi javak esetében a beszerzési árat, saját előállítás esetén pedig az anyagköltség és a mások által végzett munka számlával (számlálkkal) igazolt összegét kell tekinteni.

A kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak beszerzésére, előállítására fordított kiadás, ha azok egyedi értéke az 50 ezer forintot nem haladja meg, az üzembe helyezés évében egyösszegben elszámolható, de ezeket a kiadásait ne ebben a sorban, hanem a 233. sor összegében szerepeltesse.

229. sor: Ebben a sorban a kizárólag üzemi célt szolgáló nem anyagi javak (pl. gazdasági épületek megvásárolt bérleti joga) után elszámolt értékcsökkenési leírás összegét kell feltüntetni.

Nem anyagi javak esetében értékcsökkenési leírás csak akkor számolható el, ha azok kizárólag üzemi célt szolgálnak.

A szellemi termék beszerzési vagy előállítási költségét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben az ilyen eszközt előreláthatóan használja. Ezt az időszakot és az évenként leírandó összeget (az összeg meghatározásának módját) a szellemi termék használatba vételének időpontjában kell meghatározni és a nyilvántartásokban feljegyezni.

A nem anyagi javak közül a vagyoni értékű jog beszerzési árát 6 év vagy ennél hosszabb idő alatt lehet leírni.

Részletre történő vásárlás esetén a 228. sornál leírt szabályokat kell alkalmaznia.

230. sor: Ebben a sorban a tárgyi eszközök, nem anyagi javak egyösszegben elszámolt beszerzési árát írja be.

Amennyiben Ön regisztrált őstermelő, családi gazdálkodó vagy családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő családtag, akkor a családi gazdaság részét képező vagy ahhoz tartozó tárgyi eszközök, nem anyagi javak beszerzési árát egyösszegben is elszámolhatja a költségei között, ha az üzembehelyezésre 2004-ben került sor. Ezt a szabályt abban az esetben is alkalmazhatja, ha a tárgyi eszközt, nem anyagi javakat részletre vásárolta.

231. sor: Ez a sor az őstermelői tevékenységével összefüggő pénzügyi hitelre kifizetett kamat és kezelési költség

együttes összegének a feltüntetésére szolgál. Tárgyi eszközök részletre történő vásárlása esetén a részletfizetéshez kapcsolódó kamat az üzembehelyezés időpontjáig része a beszerzési árak (tehát az értékcsökkenési leírás alapjába beleszámít), az üzembehelyezés időpontjától pedig tárgyévi költség.

Ne feledje, hogy az összevont adóalap adóját csökkenti az őstermelői tevékenységének folytatása érdekében pénzintézzel 1997. január 1-je előtt kötött hitelszerződés alapján (beruházási és forgóeszköz-finanszírozási célra) felvett hitel 2004. évben megfizetett kamatának 25 százaléka. (Ezt a kedvezményt a 0453-as bevallás 144. sorában érvényesítheti.)

232. sor: Ebben a sorban a tevékenységéhez vásárolt anyag, áru, félkész- és késztermék értékét kell feltüntetni. A tevékenység megkezdését megelőző három éven belül beszerzett – bizonylattal igazolt – anyag, áru, félkész- és késztermék értéke a kezdés évében költségként elszámolható, ha azt korábban bármely tevékenységével összefüggésben még nem számolta el.

233. sor: Ebben a sorban a 228-232. sorokban fel nem sorolt, de az adóévben felmerült, költségként is elszámolható kiadásait összesítse. Költség többek között

- a bér, a megbízási díj;
- az alkalmazottak után befizetett járulékok és egészségügyi hozzájárulás, a munkaadói járulékok;
- az 50 000 forint alatti, továbbá a támogatás összegéből vásárolt kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak egyösszegben elszámolt beszerzési ára;
- az alvállalkozók részére kifizetett összeg;
- a gazdasági épület bérleti díja;
- a fűtés, világítás, technológiai energia költsége;
- a telefon, telefax, mobiltelefon, cb-rádió, telex használati díja azzal, ha a lakás és a telephely nem különül el műszakilag, akkor a tevékenységgel arányosan lehet a kiadásokat figyelembe venni az adott költségre jellemző mértékegység (m², m³, nap) alapulvételével;
- a telefon, a rádiótelefon, a telefax, a cb-rádió, a telex telephelyre történő beszerelése esetén a készülék ára és a beszerelés díja (ha a lakás és a telephely műszakilag nem különül el, a telefon árának és beszerelési díjának 50 százaléka);
- az Internet használati díjának 30 százaléka, de legfeljebb 60 000 forint, amennyiben a használat csak részben szolgálja az őstermelői tevékenységet és a költségek tételes elkülönítésére nincs mód;
- a telefonfejlesztési hozzájárulás, továbbá a közműfejlesztési hozzájárulásnak a helyi önkormányzat által visszatérített összeggel csökkentett része. (Ha a hozzájárulás alapjául szolgáló berendezést a lakástól műszakilag el nem különült telephelyre szerelik be, költségként a megfizetett magasabb hozzájárulás és ilyen esetben a magán-személyként egyébként fizetendő összeg különbözete számolható el);
- az alkalmi munkavállalók foglalkoztatására tekintettel vásárolt közteherjegy ára;
- a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékesítése (ideértve a selejtezést, a megsemmisülést) esetén az értékesítés időpontjáig még el nem számolt értékcsökkenési leírás összege;
- vetőmag-bértermelés, bérnevelés, bérhizlalás, kihelyezett állattartás esetén a termék vagy állat kihelyezéskori értéke, valamint a bértermeltető által biztosított takarmány, stb. értéke is a felvásárlási jegyhez csatolt elszámolás alapján;
- az állami költségvetésbe, a központi alapokba, a helyi önkormányzatoknak – a tevékenységgel összefüggésben –

befizetett adó (a saját jövedelme után befizetett személyi jövedelemadó kivételével), az illeték, a hatósági díj, a vám, a vámkezelési díj, a perköltség, a kötbér, a késedelmi kamat, az önellenőrzési pótlék;

- a tevékenységgel összefüggésben kifizetett vagyoni, felelősség-, kockázati élet-, balesetbiztosítás díja, továbbá az életbiztosítás díja is, azzal, hogy az életbiztosítás címén kifizetett összeg csak akkor számolható el a költségek között, ha a befizetett összeg után nem vesz igénybe adókedvezményt;
- a saját részre vagy az alkalmazottak részére vásárolt munkaruha, védőeszköz, a munka-, baleset- és környezetvédelmi berendezés beszerzésére fordított kiadás;
- az alkalmazottaknak adott étkezési hozzájárulás (melegétkeztetés, étkezési utalvány) összege;
- a köztestület számára tagdíj, vagy annak megfelelő jogcímen fizetett összeg, továbbá az őstermelői tevékenységgel kapcsolatos érdekképviseleti feladatot is ellátó társadalmi szervezet számára tagdíj címén fizetett összeg;
- a reklámköltség;
- üzleti utazás esetén az utazásra, a szállás díjára fordított kiadás, valamint a külföldi üzleti utazás idejére napi 10 USA dollárnak megfelelő összeg;
- az úthasználati díj az úthasználatra jogosultság időszakában a díjköteles útszakaszon történt üzleti célú futásteljesítmény arányában.

Ebbe a sorba írja be az őstermelői tevékenységével kapcsolatosan a 2004. évben költségként elszámolható bérleti, illetve lízingdíj összegét is. A lízingdíj elszámolására vonatkozó szabályokat abban az esetben alkalmazhatja, ha annak kifizetésére 1997. január elsejét megelőzően kötött szerződés alapján került sor. Lízingdíj címén kifizetett összegből a lízingbe vevőnél csak a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak általános forgalmi adó nélküli lízingdíjának és az egyéb járulékos költségeknek a szerződés szerinti futamidő 1 hónapjára eső összege, de maximum a teljes lízingdíj havi 3 százalékának, ingatlan esetén 1,1 százalékának megfelelő összeg számolható el.

Személygépkocsi esetében a bérleti, illetve lízingdíj elszámolásának felső korlátja van. Ilyen esetben több személygépkocsi esetében is az őstermelésből származó éves bevétel 1 százalékáig számolható el a bérleti és lízingdíj címén kifizetett összeg.

Költségként számolhatók el az üzleti utazáshoz használt jármű(vek) üzemeltetésével kapcsolatos kiadások is. A költségelszámolás alapja az útnyilvántartás. A járművek üzemeltetésével kapcsolatosan az üzemanyag felhasználásra, a fenntartásra, a javításra, a felújításra fordított és az esetlegesen felmerült egyéb kiadások számolhatók el.

Az üzemanyagköltség elszámolásánál fontos szabály, hogy az üzemanyag-mennyiség csak a többször módosított 60/1992. (IV.1.) Kormányrendeletben meghatározott fogyasztási norma mértékéig számolható el. Ha a kormányrendelet nem tartalmazza a jármű fogyasztási normáját, akkor a gyártó, ennek hiányában az arra kijelölt szakértő által megállapított norma, vagy a személygépkocsi hengerűrtartalma szerint – az említett kormányrendeletben meghatározott – általánynorma vehető figyelembe.

Az üzemanyagköltség elszámolásánál a számlával igazolt üzemanyagvásárlást, vagy az APEH által negyedévente közzétett üzemanyagárakat veheti figyelembe. Egy adott negyedéven belül azonban vagy csak számla alapján, vagy csak az APEH által közzétett árral számolhat.

Az APEH által a 2004. évre közzétett árak a 0453-as

bevallás kitöltési útmutatójának a 2. sorhoz fűzött magyarázatánál található meg.

A fenntartási és javítási költségek számlák, bizonylatok alapján számolhatók el az útnyilvántartás alapján az üzleti és a magáncélú utak arányában. E kiadások számlával igazolt elszámolása helyett a saját tulajdonú személygépkocsi esetén lehetőség van a 3 forint/km általános személygépkocsi-normaköltség alkalmazására is. A normaköltség a jármű fenntartásával, javításával, felújításával kapcsolatos valamennyi költséget tartalmazza, azok felmerülését külön igazolni nem kell.

Az előzőekben foglaltaktól eltérően útnyilvántartás vezetése nélkül – a saját tulajdonban lévő személygépkocsi használata címén (függetlenül az üzemeltetett személygépkocsik számától) – havi 500 km út számolható el általában. Ilyen esetben a kormányrendeletben meghatározott norma szerinti üzemanyag-mennyiséget figyelembe véve az előzőek szerint számított üzemanyagköltséget, továbbá kilométerenként 3 forintot számolhat el. Ezt a módszert csak a teljes adóévre, illetve az adóéven belül az őstermelői tevékenység teljes időszakára lehet alkalmazni. Saját tulajdonban lévő személygépkocsinak minősül a házastárs tulajdonában lévő személygépkocsi is.

A nem saját tulajdonú (bérelt), kizárólag üzemi célra használt jármű esetén költségként az üzemanyag felhasználás költsége és a számla szerinti egyéb költség számolható el, amennyiben az a bérleti szerződés alapján a bérbevevőt terheli.

234. sor: Ha Ön tételes költségelszámolást választó mezőgazdasági kistermelő, akkor a bevételt csökkentő kedvezmények levonása után megmaradt bevételének (227. sor adata) a 40 százalékat – kistermelői költségátalány címén – elszámolhatja költségként. (A számlával igazolt kiadásait a kistermelői költségátalány levonásától függetlenül érvényesítheti.)

Ügyeljen arra, **ha kistermelői költségátalányt számol el, akkor tárgyévi veszteséget nem határolhat el a későbbi évekre.** (A korábbi éveken keletkezett elhatárolható vesztesége emiatt nem vész el!)

235. sor: Ebben a sorban a 2004. évben elszámolt költségek együttes összegét szerepeltesse (228–234. sorok összege).

Abban az esetben, ha Ön a 10 százalékos költségátalány szerinti jövedelemszámítási módszert választotta, akkor a bevétele 10 százaléknak megfelelő összegű költséget ebbe a sorba írja be. Ez a költségátalány igazolás nélkül vehető figyelembe. Ez esetben a 228-234. és a 236., 238. sorokban nem szerepelhet adat.

236. sor: Ebben a sorban tüntesse fel azt az összeget, amelyet a 2003. évi 0353-08-as bevallási lap 276. és 277. sorában kimutatott veszteség összegéből 2004. évben kíván elszámolni. Fontos tudnivaló, hogy mindig a legkorábban keletkezett veszteséget kell először figyelembe venni, ezért vegye elő a korábbi bevallásait is, hogy a helyes sorrend szerint járjon el.

A 2003. december 31-éig keletkezett és a korábbi adóévekben még nem érvényesített elhatárolt veszteségét a keletkezése időpontjában érvényes feltételek szerint számolhatja el. Azonban a 2004. évben teljesített adóelőleg-fizetésénél figyelembe vett elhatárolt veszteség összegére – választása szerint – alkalmazhatja a 2004. január 1-jén hatályos, a veszteség elszámolására vonatkozó szabályokat is.

Az előző évről áthozott veszteségét, vagy annak egy részét csak abban az esetben tudja elszámolni, ha a 227. sorba írt bevétele meghaladja a költségeit (235. sor adata).

A jövedelem megállapítása

237. sor: Ebbe a sorba a mezőgazdasági őstermelésből származó 2004. évi jövedelmét írja be, amely a 227. sor összegének a 235. és a 236. sorok együttes összegét meghaladó része.

Ezt az összeget kell beírnia a 0453-as bevallás 10. sorának „d” oszlopába.

(Ezen összeg után a 11 százalékos egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettségét is be kell vallania a 0453-04-es bevallás 174. sorában.)

238. sor: Ha a 2004. évben felmerült költségei (235. sor) a kedvezményekkel csökkentett éves bevételét meghaladják (227. sor), akkor a veszteség összegét ebbe a sorba írja be (a 235. sor összegéből a 227. sor összegének levonása után megmaradt rész).

Abban az esetben, ha a 234. sorba is írt adatot és emiatt válna veszteségesé, akkor ebbe a sorba nullát írjon. (Abban az évben, amikor kistermelői költségátalányt számol el, tárgyévi veszteséget nem határolhat el.)

A jövedelem megállapítása átalányadózás választása esetén

Amennyiben a 2004. évre az átalányadózást választotta, akkor ne feledje, hogy az őstermelésből származó jövedelmét csak akkor állapíthatja meg az átalányadózás szabályai szerint, ha az őstermelői (kistermelői) tevékenységéből származó bevétele nem haladja meg a 6 millió forintot.

Abban az esetben, ha Ön az átalányadózás feltételeinek valamely oknál fogva nem felel meg, úgy a mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelmének megállapítására az általános szabályokat alkalmazhatja. (Ebben az esetben a 0453-08-as bevallási lap 221-238., illetve a 242-245. sorait kell kitöltenie.)

239. sor: Ebben a sorban a mezőgazdasági kistermelői tevékenységből származó bevételét tüntesse fel.

Az átalányadózás szerint adózó őstermelők esetében nem számít őstermelői tevékenységből származó bevételnek az e tevékenységhez költségek fedezetére vagy fejlesztési célra jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján folyósított vissza nem térítendő támogatás adóévben felhasznált összege. Erre a bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Ha Ön ilyen támogatást kapott, akkor a 0453-as bevallás 12. sorában – a támogatások elszámolására vonatkozó szabályok szerint – tüntesse fel azt.

240. sor: Ebben a sorban a 239. sor összegéből azt a részt szerepeltesse, amely állattenyésztésből, vagy állati termék előállításából származó bevétele.

241. sor: Az átalányadó alapjául szolgáló számított jövedelmét és az utána fizetendő adó összegét állapítsa meg ebben a sorban.

Abban az esetben, ha a mezőgazdasági kistermelésből származó bevétele állattenyésztésből vagy állati termék

előállításából származik (240. sor adata), úgy a bevételének 6 százalékát kell jövedelemnek tekintenie. Egyéb kistermelői tevékenységből származó bevétel (a 239. sor összegének a 240. sorba írt összeget meghaladó része) esetén a bevétel 15 százaléka minősül jövedelemnek.

Amennyiben a bevétele nem kizárólag állattenyésztésből vagy állati termékek előállításából származik, hanem egyéb őstermelői tevékenységből is volt bevétele, akkor a bevételét a jövedelemszámításkor meg kell osztania. A kétféle költséghányaddal kiszámított jövedelem együttes összegét kell e sor „a” oszlopába, valamint a 0453-B lap 53. sorának „d” oszlopába beírnia. A fizetendő adó összegét a 241. sor „b” oszlopába és a 0453-B bevallási lap 53. sorának „e” oszlopába kell beírni.

Az átalányadó mértéke 12,5 százalék akkor, ha az átalányadó alapja nem több 200 000 forintnál.

Ha az átalányadó alapja több 200 000 forintnál, de nem haladja meg a 600 000 forintot, akkor az adó mértéke a jövedelem teljes összege után 25 százalék.

Ha a számított jövedelme a 600 000 forintot meghaladja, de nem több 800 000 forintnál, akkor az adó mértéke 30 százalék a jövedelem teljes összege után.

Amennyiben a számított jövedelme 800 000 forintnál több, akkor az adó mértéke a jövedelem teljes összege után 35 százalék.

Az átalányadó összege után egészségügyi hozzájárulást is kell fizetnie. Ezt a kötelezettségét a 0453-04-es bevallás 177. sorában kell bevallania.

Példa az átalányadózásra

1. A négytagú család közös őstermelői igazolványt váltott ki és az átalányadózást választották.

A család összbevétele	
– növénytermelés	8 000 000 Ft
– állattenyésztésből	400 000 Ft
Összes bevétel	8 400 000 Ft
Az egy főre jutó bevétel:	2 100 000 Ft,
ebből:	
– a növénytermelés bevétele	2 000 000 Ft,
amelyből a jövedelem (15%)	300 000 Ft
– az állattenyésztés bevétele	100 000 Ft,
amelyből a jövedelem (6%)	6 000 Ft
az egy főre jutó jövedelem (átalányadó alapja)	306 000 Ft,
mely után az adó mértéke (tekintettel arra, hogy a számított jövedelem 200 000 és 600 000 forint közé esik)	25%, azaz 76 500 forint családtagonként.

2. A családi gazdálkodó és a családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő 3 családtag a családi gazdaság nyilvántartásba vételekor az átalányadózást választotta.

A család bevétele	
– növénytermelésből	14 000 000 Ft
– állattenyésztésből	8 000 000 Ft
Összes bevétel	22 000 000 Ft
Az egy főre jutó bevétel	5 500 000 Ft
ebből	
– a növénytermelés bevétele	3 500 000 Ft
amelyből a jövedelem	525 000 Ft
– az állattenyésztés bevétele	2 000 000 Ft

amelyből a jövedelem	120 000 Ft
Az egy főre jutó jövedelem, mely egyben az átalányadó alapja is	645 000 Ft

mely után az adó mértéke (tekintettel arra, hogy a számított jövedelem 600 000 és 800 000 forint közé esik) 30 százalék, azaz 193 500 forint családtagonként.

Veszteségelhatárolás

A veszteségelhatárolásra vonatkozó szabályok a 2004. évtől megváltoztak. Az új rendelkezések szerint az elhatárolt veszteséget a mezőgazdasági őstermelő bármely későbbi adóévben (de legkésőbb a tevékenység megszüntetésének adóévében) az őstermelői tevékenységből származó jövedelmével szemben – döntése szerinti megosztásban – elszámolhatja.

Az elhatárolt veszteség elszámolásánál továbbra is a keletkezésük sorrendjét kell követni.

A tárgyévi veszteség továbbviteléhez az adóhatóság engedélyét kell kérni abban az esetben, ha az a tevékenység kezdetének évét követő negyedik adóévben vagy később keletkezett és az őstermelői bevétele nem érte el az őstermelésből származó jövedelem megállapításánál elszámolt költség 50 százalékát, vagy az őstermelői tevékenysége alapján a megelőző két évre is veszteséget határolt el.

Az adóhatóság az engedélyt akkor adja meg, ha megállapítható, hogy

- az elhatárolt veszteség elháríthatatlan külső ok miatt keletkezett vagy ha
- a mezőgazdasági őstermelő a veszteség mérséklése érdekében a tőle elvárható módon mindent megtett, vagyis úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható.

Az engedély iránti kérelmet

- az adóévre vonatkozó bevallás benyújtásával egyidejűleg (de nem ahhoz csatolva);
- önellenőrzés esetén az önellenőrzési lap benyújtásával egyidejűleg (de nem ahhoz csatolva);
- ellenőrzés esetén a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül;
- felügyeleti intézkedés esetén 15 napon belül;
- az adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálatának kezdeményezése esetén az eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül kell benyújtani az illetékes adóhatósághoz.

Amennyiben az adóhatóság a benyújtott kérelmet az előírt határidőn belül (30 nap) nem utasítja el, akkor azt úgy kell tekinteni, mintha az elhatárolást engedélyezte volna. (A 30 napos határidő természetesen a hibátlan bevallás vagy önellenőrzési lap benyújtása esetén érvényes!)

Az átalányadózás időszakában a nyilvántartott veszteség összegéből adóévenként 20-20 százalékot elszámoltnak kell tekinteni.

A 2004. január elseje előtt keletkezett veszteség elszámolására a 2003. december 31-én hatályos szabály az irányadó. Ez azt jelenti, hogy a korlátlan ideig elhatárolható veszteség a tevékenység megszüntetésének időpontjáig, a korlátolt ideig elhatárolható veszteség összege pedig a következő 5 év jövedelmével szemben határolható el.

242. sor: A 2004. évben keletkezett veszteség összegét visszamenőleg 2002. és a 2003. évekre is elszámolhatja, ha ezekben az években volt e tevékenységből adóköteles

jövedelme.

A veszteség visszamenőleges elszámolására a 2002. és 2003. évi adóbevallásának önellenőrzéssel való helyesbítésével van lehetősége (ehhez a 0535-ös nyomtatványt kell kitöltenie). Abban az esetben, ha ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozik a veszteség visszamenőleges elhatárolása, akkor az adóhatóságnál kezdeményezett eljárás keretében van mód e szabály érvényesítésére. Az adóhatóság ekkor határozatban állapítja meg a veszteségelhatárolás mértékét, az adó alapjának, illetve a fizetendő adónak a korrekcióját.

243. sor: Ebbe a sorba a 238. sor összegét írja be, vagy ha ebből a 242. sorban is figyelembe vett valamennyit, akkor ide a fennmaradó rész kerülhet.

244. sor: Ennek a sornak a „b” oszlopában a korábbi évekről áthozott elhatárolható veszteségének azt az összegét kell szerepeltetnie, amelyet a 2004. évi jövedelmével szemben nem számolt el. Az „a” oszlopba írja be a „b” oszlopban feltüntetett összegből annak a veszteségnek az összegét, amelyet korlátlan ideig (a tevékenységének a megszűntetéséig) számolhat el.

245. sor: Ebben a sorban a 243-244. sorok adatait összesítse.

Tájékoztató adatok

246. sor: A vásárolt és saját termelésű összes anyag, áru, félkész- és késztermék 2004. december 31-én felvett leltár (mezei leltár) szerinti értékét írja be ebbe a sorba.

247. sor: Ebbe a sorba az év során foglalkoztatott alkalmazottak (ide nem értve a segítő családtagot) átlagos létszámát és a részükre kifizetett munkaviszonyból származó jövedelem összegét kell beírnia. (Az átlagos létszám úgy állapítható meg, hogy a foglalkoztatási hónapok számát el kell osztani 12-vel. A számítás során a kerekítés szabályait is alkalmazni kell. Például, ha 7 fő alkalmazott összes foglalkoztatási ideje 80 hónap, akkor az átlagos létszám: $80:12=6,66$. Ez kerekítve 7, amelyet az „a” oszlopba kell beírni.)

Az alkalmazottak tekintetében a munkáltatói feladatait is el kell látnia. Ez azt jelenti, hogy a feltételek megléte esetén az alkalmazottjának az éves adóelszámolását is el kell készítenie. Ezen túlmenően eleget kell tennie adatszolgáltatási kötelezettségének is.

(Az alkalmazott munkabéréből levont személyi jövedelemadó előleget a 0407-es bevallásban kell szerepeltetni. Ebben a bevallásban kell szerepeltetnie az alkalmazott foglalkoztatása miatti járulékkötelezettségét is.)

Családi gazdaságok esetében ebbe a sorba csak a családi gazdálkodó írhat adatot!

248. sor: Ebben a sorban a vevők, megrendelők 2004. december 31-én fennálló tartozását kell szerepeltetnie.

249. sor: Ebbe a sorba a 2004. december 31-én nyilvántartott szállítói követelés összegét írja be.

250. sor: A vissza nem térítendő támogatások összegéből azt az összeget írja ebbe a sorba, amelyet a támogatás céljának megfelelően a 2004. évben elköltött.

251. sor: Ebbe a sorba a vissza nem térítendő támogatás összegéből azt az összeget írja be, amelyet a támogatás célja szerint még nem költött el.

252. sor: Ebbe a sorba a vissza nem térítendő támogatás összegéből azt a részt írja be, amelyet bevételként nem vett figyelembe és így költséget sem számolhatott el a támogatás célszerű felhasználására tekintettel. (Olvassa el a 221. sorhoz fűzött magyarázatot!)

253. sor: Ebbe a sorba a beruházási költség címén nyilvántartott összeget írja be. A beruházásra tekintettel akkor számolhat majd el költséget (értékcsökkenési leírást), ha a tárgyi eszközt, nem anyagi javakat üzembe helyezi.